1851. N°.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 17 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 Februarij.

Ter aanvulling van ons berigt van den 13den dezer, omtrent den 25-jarigen feestdag van den Rector van het Gymnasium den Wel-Edelen Zeer Gel. Heer Dr. W. H. D Suringar, wordt ons door eene andere hand nog medegedeeld, dat de feestvierende Rector op dezen heugelijken dag ook is gecomplimenteerd geworden door eene Commissie uit het Collegie van HH. Curatoren, bestaande uit de HH. Grave van Limburg Stirum en Prof. Juynboll; gelijk mede dat 's mans ambtgenooten en eene zeer groote menigte Vrienden, zoowel van elders overgekomen, als Stadgenooten, en de meeste der hier ter stede wonende Oud-Leerlingen zoo als ook alle de tegenwoordige Leerlingen van het Gymnasium, hunne deelneming en gelukwensching door een bezoek ten zijnen huize hebben te kennen gegeven.

— Te midden van zoo veel dat den Protestantschen en Roomsch-Kath. Christen ergert en bedroeft, 't zij ongeloof of bijgeloof, of onverschilligheid of onverdraagzaamheid, is toch de godsdienstige zin die zich alom in de toenemende behoefte aan kerkgebouwen openbaart en door werken van liefde in die behoefte tracht te voorzien, een bemoedigend en verblijdend verschijnsel.

Wij zien hiervan dezer dagen weder twee voorbeelden. Te Troyes in Frankrijk bloeide voormaals eene Protestantsche gemeente die er drie kerken bezat; verblinde vervolgzucht vernielde ze; thans heeft de Regering zich verbonden om weder eene kerk en pastorij te doen bouwen, maar vraagt volgens haar regt 20,000 francs, een derde der benoodigde som, van de gemeente. De Predikant Chavannes te Amsterdam heeft eene oproeping in de *Haarl. Cour.* van den 12den dezer doen plaatsen tot bijdragen voor die gemeente, opdat ze niet langer verstoken zij van een geschikt kerkgebouw.

Te Genève, die vroeger bij uitnemendheid Protestantsche stad, worden gelden gevraagd voor den opbouw van een tweede R. K. kerk, waartoe reeds, volgens de vermelding in *de Tijd*, *f* 387,50 is ontvangen, onder welke eene gift van *f* 200 uit Oegstgeest en een van den Hoog-Eerw. Heer Belgrado, Vice-Superior der Holl. Zending, van *f* 100.

Zoo zien we dan om strijd kerken voor beide gezindheden verrijzen, op plaatsen waar voorheen de eene de andere belemmerde, verjoeg, uitsloot, ja vervolgde.

Dit verschijnsel, dat wedijveren, om ieder in zijne Kerk te doen, wat ter bevordering van Christelijk geloof kan strekken, hoe spoort dit niet tevens aan, ja dringt tot Christelijke verdraagzaamheid, die, hoewel vasthoudende aan hare bijzondere inzigten, erkent dat de geest des Christendoms, die der vrijheid is; dat, als de Heer der Christelijke Kerk beide gezindheden verheft, waar ze de minderheid uitmaken, het den leden geen godsdienstpligt kan zijn om zich vijandig tegen elkander te gedragen, en dat dit verschijnsel allen moet aansporen, niet om geen middelen te ontzien om zijne Kerk te doen zegepralen, maar ze door den geest van Christus te doen bloeijen in geloof vruchtbaar in liefde en goede werken.

De Redactie dezer Courant zal zich gaarne belasten met de bezorging der giften die men voor de Protestantsche kerk te Troyes zou willen afzonderen.

— Z. M. heeft den Heer Mr. J. N. Gordon benoemd, tot Notaris te Ter Aar, (Arrond. Leyden), in plaats van den Heer Samson, te Koudekerk overleden.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning verlangt, dat ook dit jaar zijn verjaardag niet afzonderlijk gevierd worde en te dier gelegenheid geene openbare feestplegtigheid plaats hebbe; terwijl de Stedelijke besturen zijn aangeschreven, om zorg te dragen, dat aan Zr. Ms. verlangen worde voldaan.

— De Afgescheiden gemeente te Gorinchem, heeft tot haren Herder en Leeraar beroepen Ds. H. J. Budding, thans in Noord-Amerika.

— Uit het Verslag der algemeene Vergadering van het Fonds ter Aanmoediging en Ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, gehouden binnen Amsterdam, den 31sten van Hooimaand 1850 blijkt, dat, buiten de rekening der Commissie te Batavia, aan gratificatiën, aan onderhoud van het Invalidenhuis, waarvan de kosten *f* 7,378.68 hebben bedragen, en aan administratiekosten gezamentlijk is uitgegeven *f* 88,002.67½, en de gezamentlijke inkomsten aan renten en jaarlijksche collecte, met de bijzondere toelagen, hebben bedragen *f* 71,351.80½, zoodat het jaar 1849 een te kort opleverde van *f* 16,650.87. In 1846 bedroeg dit te kort *f* 22,441.11; in 1847 *f* 22,223.51½; en in 1848 *f* 17,828.21½. Alzoo in 1849 *f* 5,790.24 minder dan in 1846; *f* 5,572.64½ minder dan in 1847; en *f* 1,177.34½ minder dan in 1848. Het groote verschil dat hierbij bestaat tusschen de jaren 1846 en 1847, en de jaren 1848 en 1849, moet hoofdzakelijk worden toegeschreven aan de met 1848 ten uitvoer gelegde beperking van het getal der genen, die bij vacature plegen te worden opgenomen. De betere uitkomst van het jaar 1849, in vergelijk met 1848, mag daarentegen tot andere beschouwingen aanleiding geven. Het verdient opmerking dat het te kort in 1849 zoo veel minder bedraagt dan in 1848, niettegenstaande het rentebedrag, door den verkoop van kapitaal tot dekking der jaarlijksche te korten, telkens afneemt. Daaruit volgt niet alleen, dat het Fonds meer dan genoegzame zekerheid aanbiedt, van op den tegenwoordigen voet aan zijne verpligtingen te kunnen blijven voldoen; maar ook, dat de beperkende maatregel van 1847 slechts van tijdelijken aard behoeft te zijn, ja misschien het tijdstip reeds daar is, waarop het Fonds weder eenige meerdere uitbreiding aan zijnen werkkring zou kunnen geven, zonder vrees dat hierdoor de oorspronkelijke deelgeregtigden gevaar behoeven te loopen, van benadeeld te worden.

Aan Deelgeregtigden werd in 1849 uitbetaald *f* 36,634.97. In 1848 bedroeg die som *f* 38,652.64½. Alzoo in 1849 minder, dan in 1848, *f* 2,017.66½. Een besluit, als datgene, hetwelk voorleden jaar omtrent een bepaald getal verminkten in de Oost-Indiën werd genomen, of een maatregel gelijk die, waarover heden, met betrekking tot de verminkten in den strijd tegen Balie, zal beraadslaagd worden, kan hier nieuwen toevoer leveren. Het getal onzer Deelgeregtigden moet anders van jaar tot jaar door sterfte minder worden. De vacatures worden hierbij niet vervuld. Het kapitaal, dat ten hunnen behoeve op het Grootboek der 4 pCt. Nationale Schuld staat ingeschreven, bedraagt intusschen *f* 1,190,000. (Waaronder de *f* 53,7000 zijn begrepen, die aan het Prijsfonds toebehooren.)

De gratificatiën aan 1082 Infirmen uitgereikt, bedroegen in 1849 de som van *f* 36,458.87. Die som, gedeeltelijk gevonden uit de renten van ons Fonds, benevens het bedrag der jaarlijksche collecte, en verder verkregen door verkoop van kapitaal, is slechts voor vermindering vatbaar door beperking in de opname der hieronder bedoelde personen, dewijl er zich voor elke vacature eene rij van sollicitanten pleegt op te doen, zoodat het niet waarschijnlijk is, dat deze categorie zal uitsterven.

De op de rekening voorkomende post aan kosten van het Invalidenhuis, brengt ons van zelf tot nadere beschouwingen aangaande dit Gesticht.

Behalve de Rijks toelage van *f* 5000, zijn in ontvangst gebragt *f* 600, van de Stad voor de kosten van onderhoud van het gebouw, en de renten van het ten name van het Invalidenhuis ingeschreven kapitaal van 4 pCt. W. S. *f* 9000, en voorts nog aan afgestane Lands pensioenen *f* 8,970; de afgestane Gratificatiën *f* 2,934; korting op eenige Gratificatiën *f* 122; de renten van *f* 9000 Inschrijving 4 pCt. Nat. Schuld *f* 360; de bijdrage uit ons Fonds *f* 7,387; te zamen *f* 25,364.

Gedurende 1849 zijn er 104 Invaliden verpleegd. In 1848 109.

Door den Kommandant Directeur worden de belangen van het gesticht voortdurend met zorg en ijver waargenomen; getuige daarvan een voorstel, dat door hem in de vorige maand aan den Raad van Administratie werd ingeleverd, en door dezen bij Missive van 22 Junij jl. ter onzer kennisse is gebragt, aangaande eene hem wenschelijk voorgekomene verandering in de kleeding der Invaliden.

'S GRAVENHAGE, 15 Februarij.

Z. M. de Koning zal den 26sten dezer gehoor verleenen aan het Paleis in het Noordeinde.

— Z. M. de Koning heeft *f* 500 geschonken, als blijk van belangstelling in de tot standbrenging van een Nederlandsch Mettray.

— De *Staats-Courant* van den 12den kondigt aan, dat er weder gelegenheid is voor Nederlandsche Genees- en Heelkundigen, om als Officier van Gezondheid 3de klasse bij de Landmagt in de Oost-Indië te worden geplaatst.

— Het Hôtel Boschlust, gelegen aan het begin van den Bezuidenhoutschen weg alhier, zal in de volgende maand in publieke veiling gebragt worden. Het Hôtel en verdere aanleg is door wijlen den Graaf van den Bosch gesticht, en is later het eigendom geweest van wijlen Prins Alexander, thans van H. M. de Koningin-moeder, die het ook voor een korten tijd, na den dood van Willem II, heeft bewoond.

GOUDA, 13 Februarij.

[illegible]dag jl. vierde de Heer W. F. Büchner, alhier, zijn 50-jarig jubilé als Doctor in de Genees- en Heelkunde; de geheele stad nam deel aan de feestvreugde van den algemeen hooggeschatten man, ook de armen die eene buitengewone bedeeling ontvingen, terwijl de kinderen uit hoogere standen op een bal genoodigd waren en die op de armenscholen met eene uitdeeling bedacht werden.

De jongste dochter van den Heer Büchner, in Duitschland woonachtig en van daar overgekomen om het feest hares vaders mede te vieren, deed hem aan dit zijn vaderland herdenken, en bood hem namens de Hoogeschool van Wurtzburg (waar hij voor eene halve eeuw zijn Doctorsgraad verkreeg) een vereerend Diploma met daarbij behoorende Medailles aan.

AMSTERDAM, 14 Februarij.

De Commissie ter oprigting van een standbeeld voor Rembrandt, heeft in overleg met het bestuur dezer stad bepaald, dat het zal geplaatst worden op de Botermarkt, voor het Reguliersplein.

— Een Engelsch blad meldt dat te Londen eene vertaling is verschenen, van het werk van Mr. I. da Costa: *Israël en de Volken, eene bijdrage tot de geschiedenis der Joden van de vroegste tijden tot op onze dagen.*

UTRECHT, 12 Februarij.

In de laatste jaren heeft de toepassing van den zwavel-aether en van de chloroform, zeer de aandacht getrokken. Dr. Fles heeft in eene voorlezing een geschiedkundig overzigt gegeven van de ontdekking der bedwelmende en pijnstillende eigenschappen dezer beide vloeistoffen. Nadat in 1847 een ruim gebruik was gemaakt van den zwavel-aether, stelde Prof. Simpson een aantal proeven in het werk met de chloroform, en zag, dat deze nog krachtiger op den lijder inwerkte; dien ten gevolge werd de zwavel-aether bijna geheel door de chloroform verdrongen. De spreker gaf te kennen wat de aether was, en lichtte zijne opmerkingen toe, door zoowel den zwavel-aether als de chloroform op eenige dieren toe te passen.

In de eerste tijden der ontdekking werden de aether- en chloroform-inademing bij de geringste operatiën aangewend. Spoedig vernam men uit alle landen, dat hier en daar een lijder ten gevolge daarvan bezweken was. Verre weg het grootste aantal stierf na aanwending van chloroform; aether bragt zelden den dood te weeg. En nooit bezweek een lijder, die wegens eene geringe operatie door aether bedwelmd was, maar wel als het door chloroform was geschied. De spreker zeide, reeds 26 gevallen van dood door chloroform-inademingen te hebben opgeteekend gevonden; terwijl er slechts zeer weinige bekend zijn na het bezigen van aether. Dr. Fles was van meening dat de voordeelen door Prof. Simpson aan de chloroform boven den aether toegekend, niet tegen de nadeelen opwegen. Ten slotte wees hij er op, hoe beide vloeistoffen reeds het middel waren geweest tot het begaan van misdaden; hoe in eenige Staten vele aether-soorten, (waaronder ook de bekende Hoffmansdruppelen) en chloroform, wat het verkoopen betreft, met vergiften zijn gelijk gesteld, en hoezeer het wenschelijk zou zijn, dat men ook bij ons dit verstandige voorbeeld volgde, alvorens men een ongeluk of eene misdaad te betreuren hebbe.

ARNHEM, 13 Februarij.

Op gisteren werd alhier eene bijeenkomst gehouden van mede-stichters, leden en verdere belangstellenden van Nederlandsch-Mettray, welke door den Baron Schimmelpenninck van der Oye, President van het voorloopig bestuur, op eene gepaste wijze werd geopend, en waarbij hulde werd gebragt aan den menschenvriend in Amsterdam, die door eene belangrijke gift van 16,000 gulden den eersten grondslag tot deze inrigting in Gelderland gelegd had. Daarna sprak de Heer Suringar eene rede uit, over het oogpunt waaruit de mensch zijn eigen leed en dat van anderen te beschouwen, en hoe hij zich daarbij te gedragen hebbe. In het tweede deel der rede gewaagde de spreker van de landbouw-kolonie in Mettray, en ontwikkelde drie punten, waardoor zich deze inrigting gunstig onderscheidde van vele andere weldadige instellingen, als: 1°. door een naauwlettend toezigt op iederen kweekeling in het bijzonder, eene grondige bestuurdering van diens karakter en eene daarmede strookende leiding en behandeling; 2°. door gepaste spaarzaamheid in voeding en kleeding, opdat men de kinderen niet aan geriefelijkheden gewenne, waarvan zij in lateren leeftijd zouden zijn versteken; 3°. door mildheid in het aanwenden van kosten ter zedelijke en godsdienstige opleiding. Allergunstigt waren dan ook de uitkomsten van Mettray. Gedurende de eerste zeven jaren van het bestaan dier kolonie zijn opgenomen: 19 kinderen beneden 7 jaar; 228 beneden 12 jaar; en 550 boven 12 jaar. Gemiddeld duurde het verblijf drie jaren. Van deze 797 zijn 286 ontslagen, waarvan 59 in militaire dienst; van de 227 overigen zijn er 4 van welke men geen narigt kan geven, 9 gedroegen zich redelijk, 17 zijn tot misdrijf vervallen, maar 197 van de 227 zijn goed geplaatst en gedragen zich best.

De spreker merkte voorts aan, dat men zich bij de Nederlandsche instelling, Mettray en het Rauhe Haus bij Hamburg tot modellen had gekozen, en van beide inrigtingen het beste zou pogen over te nemen. Dat men geenszins er op rekende een volmaakt werk tot stand te brengen, want dat het werk was van menschen, en dus niet zonder feilen zou zijn. Dat men in het klein zou aanvangen, geene gelden in leen zou opnemen, maar werken met de middelen die men had en verder mogt bekomen; dat het zeer eenvoudig zou zijn, en uit een zeer klein personeel bestaan, aanvankelijk een Directeur en zeer weinig ondergeschikten. Dat het van de weldadigheid der Nederlanders zou afhangen, of men de aanvankelijke jaarlijksche bijdrage tot de opvoedings-kosten, groot ƒ 60, van iederen kweekeling op den duur zou kunnen verminderen. Dat heden alles afhing van veler toetreding tot het lidmaatschap van vijf gulden 's jaars en meer, of door als begunstiger deel te nemen voor één cent daags. Dat men wijders het bescheiden vertrouwen voedde, dat, aangezien deze inrigting in Gelderland gevestigd werd, de hoofdstad dier provincie, in navolging van het uitstekend voorbeeld door Zutphen gegeven, mede door algemeene deelneming van hare belangstelling zou doen blijken en dat ook het aantal medestichters nog zou toenemen. (*Arnh. Cour.*)

LEEUWARDEN, 12 Februarij.

Het reeds sedert eenige jaren bestaan hebbende plan, tot het stichten eener nieuwe beurs alhier, is eindelijk tot rijpheid gekomen; zijnde in de vergadering van den raad dezer stad van jl. Donderdag besloten, zoodanig gebouw op te rigten en wel op de plaats, waar thans de vischmarkt gehouden wordt. Bij dit besluit is, naar wij vernemen, in zoo verre afgeweken van het door de Kamer van Koophandel en Fabrieken in Friesland ten deze uitgebragt advies, als daarbij het Waagplein tot standplaats der beurs werd aangewezen, om haar, zoo doende, tevens aan de Waag te verbinden.

De vischmarkt zal alsnu op de nieuwe Oosterkade worden overgebragt.

— Te Dokkum klaagt men dat jongens er 's avonds goed uit de winkels ontvreemden, en men deze moeijelijk kan betrappen, om dat het in de stad volkomen duister is, daar er nog het middeneeuwsch gebruik heerscht, om er geene straatlantarens op na te houden.

— Eenige leden der Herv. gemeente te Meppel, hebben het voornemen, om voor wijlen Ds. v. Heyningen een gedenkteeken op te rigten, en de gelden daartoe bij inteekening te vinden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Februarij.

De algemeene vergadering der houders van Spaansche fondsen alhier heeft besloten, het ontwerp van staatsregeling goed te keuren, met die wijziging alleen, dat men voor de achterstallige coupons niet minder dan 100 voor 100 wil aannemen.

— Graaf Wichelsea heeft in de dagbladen een adres aan zijne Mede-Protestanten gerigt, waarin hij het voorstel van Lord Russell, omtrent de bekende Pauselijke bepalingen, een water- en melk-maatregel noemt, waardoor de Protestanten beleedigd worden. Hij spoort hen aan om een adres aan de Koningin te rigten en de ontbinding van het Parlement te verlangen, ten einde alzoo den geest der bevolking door nieuwe verkiezingen blijke.

— Te Corfu was een gerucht, dat Koning Otto besloten zou hebben, Griekenland te verlaten en dat hij door den Prins van Cambridge zou worden opgevolgd. Deze zou vooraf met eene nicht van den Keizer van Rusland huwen, en Griekenland door de aanhechting van Epirus, Cyprus, Chios en de 7 Jonische eilanden worden vergroot.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Februarij.

Er zou eene schikking ophanden zijn, tusschen de Regering en de R. K. geestelijkheid in zake van onderwijs. De geestelijkheid zou vooral bezwaar hebben gevonden, in het gelijktijdig geven van onderwijs in hetzelfde collegie door een R. K. Priester, een Protestantsch Leeraar, en een Joodsch Rabbijn. Men zou deze zwarigheid uit den weg hebben geruimd.

— De handels-uitvoer is in het laatste 10-tal jaren toegenomen. In 1840 dreef België handel met 29, in 1849 met 32 rijken. Naar Nederland onder anderen werd uitgevoerd voor eene waarde van 36 millioenen 800,000 francs en wel 8 mill. 900,000 fr. aan ruwe stoffen, 2 mill. 800,000 aan levensmiddelen, 25 mill. 100,000 aan fabriekgoederen.

In 1849 werd voor eene waarde van 2,300,000 fr. aan fabriekgoederen, meer dan in 1847, naar Nederland uitgevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Februarij.

In de Wetgevende Vergadering van heden is tot Voorzitter voor het eerst volgend kwartaal, met 371 van de 583 stemmen, weder benoemd de Heer Dupin.

— Er is officieel aangekondigd dat de President der republiek aanstaanden Donderdag, niemand zal ontvangen en de gewone wekelijksche feesten zullen ophouden. Voorts heeft de President aan een gedeelte zijner bedienden doen aanzeggen, dat hij zich tot zijn leedwezen genoodzaakt zag, hen met het einde dezer maand te ontslaan en dat hij voornemens is in het vervolg geen bals of feesten meer te geven, en zijne huishouding op den allereenvoudigsten voet in te rigten.

— De troepen binnen deze hoofdstad zullen eene reorganisatie ondergaan, waarbij de magt van den Generaal Baraguay d'Hilliers aanmerkelijk zal verminderd worden.

— Er werden een millioen exemplaren van de redevoering van Montalembert voor de dotatiewet allerwege verspreid.

— De voorraad van meel in de hoofdstad beloopt thans het verbazende cijfer van 350,000 centenaren. Neemt men in aanmerking, dat de stad dagelijks ongeveer 3500 centenaren verbruikt, dan zou men voor vier maanden levensvoorraad genoeg hebben, indien alles tot verbruik moest strekken.

Maar daar 113,500 centenaren tot reserve en waarborg bestemd zijn, blijft er toch genoeg proviand over om in het verbruik van 70 dagen te voorzien.

— Dat nieuwe ontdekkingen van even onbekende als wonderdadige geneesmiddelen niet altijd geloof verdienen, is ditmaal weder bewezen. Men zal zich herinneren, dat de Heer Rochet d'Hérincourt uit Abissinië een wortel medebragt, welken hij een onfeilbaar geneesmiddel tegen de watervrees noemde. Te Besançon heeft de Heer Ed. Sanderet, onderwijzer aan de geneeskundige school aldaar, er thans de proef van genomen en zij is geheel en al mislukt. Een arme, negenjarige knaap, die door een dollen hond aan den lip gebeten was, is aan de watervrees overleden, alhoewel hem het poeder van den Abissinischen wortel, op de door den Heer d'Hérincourt voorgeschreven wijze is toegediend, terwijl zelfs de minste werking van het middel niet op den knaap kon worden bespeurd.

— De Keizer van Rusland, die vele voorwerpen bezit welke vroeger aan Napoleon toebehoorden, heeft voor 50,000 roebels den degen aangekocht, dien Napoleon bij den slag van Marengo droeg; de echtheid van het wapen is aan geen twijfel onderhevig.

SPANJE.

MADRID, 8 Februarij.

De Minister van Oorlog, de Graaf de Mirasol, heeft zijn ontslag gevraagd en bekomen, en in zijne plaats is aangesteld de Generaal Lersundi.

— De nieuw benoemde Minister, Generaal Lersundi, die ten gevolge zijner deelneming aan de onlusten van 1841 uitgeweken, doch in 1843 naar Spanje teruggekeerd was, heeft zich, volgens de berigten, sedert dien tijd als een der krachtigste steunen van den troon, de nationale instellingen en de openbare orde betoond, in 1849 door zijne dapperheid veel bijgedragen tot het herstel der rust alhier, en is belast geweest met het Onderbevelhebberschap der expeditie naar den Kerkelijken Staat.

— De Commissie ter onderzoek van het wetsontwerp tot regeling der schuld, heeft tot haren President gekozen den Heer Flores Calderon, en den Heer Maquieira tot Secretaris.

— Daar sommige belanghebbenden eenigen twijfel koesterden betreffende de beteekenis van art. 9 van het wetsontwerp tot regeling der schuld, deelt thans de *Gaceta* mede: dat de uitgestelde perpetuele schuld 1 pCt. rente zal dragen, in ieder der vier eerste jaren.

— Een dagblad der hoofdstad meldt, dat H. M. de Koningin van Portugal den 3den dezer van eene dochter is verlost.

ITALIE.

Oostenrijk schijnt op nieuw eene dreigende houding in Italië te willen aannemen, daar er tusschen de 40 en 50,000 man troepen ter versterking van het leger worden verwacht. Zij zullen een observatie-corps vormen aan de westelijke zijde van Lombardye.

— Terwijl men zich luide beklaagt over de onverdraagzaamheid der Britsche Regering, wordt uit Florence gemeld, dat aan de Italianen, welke de uitoefening der Protestantsche godsdienst, die nu aldaar grondwettig geoorloofd is, bijwonen, dit door de overheid wordt verboden, en dat degenen, die dit gebod overtreden, gevangen worden gezet.

PRUISSEN.

Pruissen heeft, sedert de opheffing van den Bondsdag, wegens gelden aan het gezamentlijk Duitschland voorgeschoten, 2 millioen thl. te vorderen, hetzij door het zamentrekken van troepen, hetzij ten gevolge van door den Rijksvoogd of de centrale Bondscommissie genomen maatregelen. Van die som is tot heden niets terugbetaald.

— Een meteoroloog te Keulen heeft de juistheid der reeds in Nederland gemaakte opmerking bevestigd, dat dezelfde weersgesteldheid om de 35 jaren terugkeert. In 1846 was het hetzelfde weder als in 1811, zooals deze winter volkomen gelijk is aan dien van 1815—1816. Als deze opmerking doorgaat, zou de aanstaande zomer zich door veel regen kenmerken.

— Het inwendige van den Dom te Keulen zal binnen 3 jaren voltooid zijn, indien er namelijk zooveel geld ter beschikking wordt gesteld als vóór Maart 1848. Men hoopt de deelneming aan te moedigen.

Ondertusschen is men niet zonder vrees, dat de voltooijing van den Dom groot gevaar zal loopen. De kostbare steigerwerken, die hier ter hoogte van meer dan 100 voet aangebragt zijn, kunnen hoogstens nog 3 jaren aan den invloed van het weder weerstand bieden en moeten alsdan vernieuwd worden; ten minste wanneer het werk dan nog niet zoo ver gevorderd is, dat men ze missen kan. Zulks zou eene uitgaaf van 40 à 50,000 thaler veroorzaken. De Commissie voor den dombouw heeft de algemeene aandacht op deze omstandigheid gevestigd, ten einde de bijdragen voor het groote werk beter mogen toevloeijen, dan tegenwoordig het geval schijnt te zijn.

VEREENIGDE STATEN.

Uit eenen vergelijkenden staat van den uitvoer van katoen van 1821 tot 1850 blijkt, dat, in eerst genoemd jaar de uitvoer bedragen heeft 124,893,405 ℔, ter waarde van 20 millioen dollars, en in 1850, 635,381,604 ℔ ter waarde van 72 millioen.

KAAP DE GOEDE HOOP.

10 December.

De staat van zaken aan de grenzen is voortdurend zoo onrustwekkend, dat de Gouverneur andermaal derwaarts is vertrokken.

»Vele zyn de gissingen, zegt de *Zuid-Afrikaan*, welke er gedaan worden omtrent de oorzaak van dit spoedig vertrek, of liever omtrent den aard van het officieel narigt met de post van ll. Woensdag ontvangen en hetwelk Zyne Excellentie de noodzakelykheid schynt te hebben opgelegd, om met groote kosten en veel personeel ongeryf zyne zwarte kinderen ten tweede male te bezoeken — met het vaste voornemen, zooals men zegt, om met ter zyde stelling van alle ydele sprookjes, het Britsch oppergezag op eene krachtdadige wyze te handhaven.

»Indien Zyne Excellentie niets anders te doen heeft dan om de onvermydelyk gestrenge maatregelen, welke hy ongetwyfeld in zin heeft, op eenen enkelen stam te huis te brengen, kan het hem misschien gelukken er dat »korte werk" van te maken, waarop hy zoo sterk gepocht heeft. De Gaikas alleen genomen, zouden voor hem, by vergelyk, geene onoverwinnelyke vyanden zyn. Maar een weinig nadenken, en de herinnering aan vroegere oorlogen, zullen aanstonds tot de gevolgtrekking leiden dat dit denkbeeld even ongerymd is als de veronderstelling dat het voornaamste Opperhoofd — van de Britsche Jurisdictie uitgesloten — behulpzaam zyn zal — om de overschredende stam of stammen door en over zyn grondgebied naar de woestyn te dryven. De dubbelzinnige rol door datzelfde Opperhoofd in den laatsten oorlog gespeeld, billykt zulk eene gevolgtrekking volstrekt niet, maar geeft eerder aanleiding tot het stellig besluit overtehellen dat ingeval van vyandelykheden, gansch Kafferland — de roepstem van den onttroonden Vorst gehoor geven en stryden zal om hem in zyne beweerde regten te herstellen.

»Wy beschouwen den toestand van zaken als by uitstek donker, bevreesd als wy zyn dat de zamenrotting om tegenstand te bieden aan de wetten en bepalingen binnen het Kafferland in zwang, reeds diepe wortelen geschoten heeft, en dat eenige maatregel, hoe onvermydelyk ook, tegen Sandilli of zynen stam genomen, het teeken zyn zal om de woeste benden met brandtoorts, hasagaai en vuurwapenen, op de slecht beschermde grensbewoners af te zenden — wier tydige waarschuwingen en voorzorg weder in den wind geslagen en voor ongegronde vrees zijn uitgekreten — in weerwil van de stevigste daadzaken en kenteekenen, dat er onder hunne rustelooze naburen kwaad gebrouwd werd."

Leydsche Schouwburg.

Het Personeel van den *Amsterdamschen Schouwburg*, onder Directie van den Heeren WESTERMAN EN J. EDUARD DE VRIES, zullen de eer hebben, ten Tooneele te voeren:

Op Dingsdag 18 Februarij 1851,

Op Hoog Bevel, Historische Schets uit het Leven van **Frederik den Groote**, in 4 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van D[r]. TOPFFER. Gevolgd door: **de Reizende Tooneelspeler**, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, waarin de Heer J. J. STOETE, vier verschillende karakters zal vervullen. *Aanvang ten zes ure.*

☞ De Plaatsen kunnen besproken worden aan den Schouwburg, Maandag en Dingsdag van 10 tot 1 ure.

De onbekende Schuldeischers in de beneficiaire Nalatenschap van Wijlen den Heer CATHARINUS WIGMOED VAN LELYVELD, gewoond hebbende te *Leyden*, en aldaar overleden den 21[sten] Junij 1850, worden bij deze **Opgeroepen**, om te compareren op Vrijdag den 21[sten] Februarij 1851, des voormiddags ten 10 ure, ten Kantore van den Notaris M[r]. HERMAN OBREEN, te *Leyden*, ten einde met degenen die bekend zijn, de Boedel-Rekening op te nemen; waarna dadelijk tot de Uitbetaling der Schuldvorderingen zal worden overgegaan, voor zoo ver het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

Geschiedende deze Aankondiging ter voldoening aan Art. 1082 B. Wetb.

☞ Men wordt Verzocht geene **gelden** of **goederen** af te geven, dan op Schriftelijk bewijs van mij Ondergeteekende of mijne Huisvrouw; zullende in het tegenovergestelde geval geene Voldoening plaats hebben.

J. M. BOSE.

LEYDEN, 15 Februarij 1851. S. C. BOSE, Geb. JANSZEN.

☞ Op een der beste standen binnen *Leyden*, worden voor een HEER OF DAME *te Huur* aangeboden, Twee **ONGEMEUBILEERDE KAMERS.** Ter nadere informatie vervoege men zich bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, op de Botermarkt, aldaar. Brieven *franco* Lett. **C. P.**

TE HUUR.

Tegen Mei eerstk. op den Nieuwen Rijn, nabij de Koornbeurs, biedt men aan, twee à drie of meer zeer nette **GEMEUBILEERDE BOVENKAMERS**, met vrijen Opgang en verdere Gemakken.

Men adressere zich bij de Boekhandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, op de Botermarkt, in Persoon of met Franco Brieven Letters **Q. L.**

PUBLIEKE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, op Zaturdag den 22[sten] Februarij 1851, bij Opveiling, en den 1[sten] Maart daaraanvolgende, bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van de navolgende Perceelen, allen gelegen onder de gemeente *Soeterwoude*, als:

N°. 1. Eene partij zoo WEI- ALS HOOILAND, gelegen in den Barrepolder, groot 2 bunders, 80 ellen.

N°. 2. Eene partij DITO, als voren, groot 1 bunder, 93 roeden.

N°. 3. Eene partij DITO, als voren, groot 2 bund., 23 roed., 50 ellen.

N°. 4. Eene partij DITO, als voren, groot 2 bund., 42 roed., 70 ellen.

N°. 5. Eene partij DITO, in den Grooten Polder, groot 2 bunders, 72 roeden, 40 ellen.

N°. 6. Eene partij DITO, als voren, groot 2 bund., 23 roed., 30 ellen.

N°. 7. Eene partij DITO, als voren, groot 1 bund., 49 roed., 30 ellen.

N°. 8. Eene partij DITO, als voren, groot 1 bund., 59 roed., 80 ellen.

Zullende tusschen de Veiling en Afslag Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* der Veilingsgelden.

En nog op Zaturdag den 22sten Februarij 1851, bij Opbod en Afslag, van:

N°. 1. Eene Hypothecaire SCHULDVORDERING, ten laste van DIRK VAN DER VOORT, c. s., te *Leyden*, groot in kapitaal *f* 1,600, à 5 pCt. 's jaars.

N°. 2. Een DITO, ten laste van GERRIT LUT, te *Leyden*, groot in kapitaal *f* 800, à 5 pCt. 's jaars.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

Bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te *Leyden*, is uitgekomen en verzonden, een DICHTBUNTELTJE, getiteld: **Bloem en Blad**, door J. M. E. DERCKSEN. Prijs 50 Cents.

INHOUD: I. *De Profetische Droom.* II. *Simson's alleenspraak in den Kerker.* III. *Celesta's Dood.* IV. *Aan een lieven kleine, op zijn eerste jaarfeest.* V. *Robespierre.* VI. *Adelheide's Bruiloftsfeest.* VII. *Ecce Homo.* VIII. *Kruiszang.*

De Boekhandelaar en Boekdrukker D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te *Leyden*, heeft een

LEESCIRKEL VAN BUITENLANDSCHE TIJDSCHRIFTEN

opgerigt. Aan de Geabonneerden zijn reeds ter Lezing afgegeven: *The Athenaeum; Revue des deux Mondes; Göttingsche Anzeigen; Heidelberger Jahrbücher; Gerdorfs Repertorium; l'Illustration.*

☞ De Voorwaarden van Abonnement liggen aan zijn huis ter inzage.

UIT DE HAND TE KOOP:

eene zeer Goede, Groote, IJzeren

BOEKBINDERS PERS,

met IJzeren Boom, hoog 7 palm, 7 duim, breed 6 palm, 8 duim, (binnenruimte), staande op een zwaar Houten Blok; benevens een **KLOPSTEEN met HAMER.**

Te bezigtigen tot den 21sten Februarij, des voormiddags van 10 tot 12 ure, op het Rapenburg bij de Kloksteeg, Wijk IV. N°. 822.

De volgende opmerkenswaardige genezing van een gezwollen been door de Zalf en Pillen van Holloway,

is bekend gemaakt in den Adelaide Observer in Zuid Australië. GEORG MUNCTON in de kolonie aldaar woonachtig, was sedert onderscheidene maanden lijdende aan een dik of opgezwollen been. De pijn was dikwijls zoo hevig dat hij geheel van den slaap beroofd werd. Men raadde hem toen aan, de *Pillen* en *Zalf* van HOLLOWAY te gebruiken, en door derzelver werking was hij in den tijd van 14 dagen reeds zoo ver hersteld, dat hij vijf uren ver naar Adelaide konde gaan, om deze bekendmaking in het bovengenoemde nieuwsblad te doen plaatsen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 15 *Februarij.* Van *f* 39 tot *f* 42.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 15 *Februarij.*

Oude Tarwe *f* 7.30 tot *f* 8.00. Nieuwe Tarwe *f* 7.00 tot *f* 7.50. Oude Rogge *f* 5.70 tot *f* 5.90. Nieuwe Rogge *f* 5.40 tot *f* 5.80. Gerst *f* 3.80 tot *f* 4.00. Haver *f* 2.60 tot *f* 3.20. Paardeboonen *f* 4.40 tot *f* 4.60. Duiveboonen *f* 5.00 tot 5.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 14 Februarij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$57\frac{9}{16}$	$57\frac{5}{8}$	$57\frac{9}{16}$
Dito Certificaten	〃 3	〃	$67\frac{7}{16}$	$67\frac{1}{2}$	$67\frac{1}{2}$
Dito dito	〃 4	〃	$88\frac{11}{16}$	$88\frac{3}{4}$	$88\frac{3}{4}$
Amortisatie Syndicaat	〃 $3\frac{1}{2}$	〃	$89\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	109	—	—
O. I. Leening	〃 4	〃	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	〃		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	〃 $4\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Haarlemmermeer	〃 5	〃	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5	〃	$105\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	〃 5	〃	$104\frac{3}{8}$	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833	〃 5	〃	$94\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	〃 4	〃	$87\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	〃 4	〃	$86\frac{7}{8}$	—	—
Dito dito Nieuwe	〃 4	〃	—	—	—
*Inschrijving in Assign.	〃 6	〃	—	—	—
Certificaten van dito	〃 6	〃	—	—	—
POLEN, Obligatiën	〃 4	〃	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl.	250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	〃 500	〃	—	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$13\frac{5}{16}$	$13\frac{9}{16}$	$13\frac{3}{8}$
Dito dito Onbep. Stukken	〃 5	〃	$13\frac{3}{16}$	$13\frac{3}{8}$	—
Dito Obligatiën	〃 3	〃	$37\frac{7}{8}$	38	$37\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3	〃	$33\frac{3}{8}$	$33\frac{7}{16}$	$33\frac{3}{8}$
Coupons Ardoins			$8\frac{3}{8}$	$8\frac{9}{16}$	$8\frac{7}{16}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	〃 5	〃	$81\frac{3}{4}$	—	—
Dito	〃 4	〃	$69\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	〃 5	〃	$71\frac{7}{8}$	$72\frac{1}{2}$	—
Dito Nieuwe	〃 5	〃	$79\frac{3}{4}$	80	$79\frac{13}{16}$
Dito 1847	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	$38\frac{13}{16}$	$38\frac{7}{8}$	—
BELGIE, Banc.	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	〃 $2\frac{1}{2}$	〃	$47\frac{7}{16}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	〃	90	—	—
PORTUGAL, te Londen	〃 5	〃	$35\frac{15}{16}$	—	—
Dito dito	〃 4	〃	$35\frac{7}{16}$	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{1}{2}$
VENEZUELA,	〃 3	〃	—	—	—
MEXICO,	〃 5	〃	$34\frac{1}{4}$	—	—
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $4\frac{7}{8}$, $5\frac{1}{2}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 70.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.